

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

INTRODUKTION

Att förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla är grundläggande för att uppnå hållbar utveckling i världen. Mänskliga rättigheter genomsyrar därför de globala målen.

Även om det har gjorts framsteg inom vissa områden är situationen när det gäller mänskliga rättigheter fortsatt oerhört allvarlig i många länder. Det berör t.ex. frågor som flyktingsituationen, krigsförbrytelser och yttrande- och pressfrihet. Men också frågor om arbetsrätt, rätten

till vatten, kvinnor och barns rättigheter samt migrantarbetares rättigheter. Företag har en skyldighet och stora möjligheter att bidra till att förverkliga mänskliga rättigheter.

2008 antog FN ramverket "Protect, Respect and Remedy" om företag och mänskliga rättigheter som tagits fram av John Ruggie. I juni 2011 antog FN:s råd för mänskliga rättigheter vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter: "UN Guiding Principles on Business and Human Rights" (UNGP). Därefter har den svenska regeringen upprättat en nationell handlingsplan för företagande och mänskliga rättigheter. UNGP bygger på de tre vägledande principerna från FN:

- Staten har en skyldighet att skydda de mänskliga rättigheterna.
- Företag har en skyldighet att respektera dem.
- Människor ska ha rätt att få sin sak prövad om rättigheterna inte respekteras.

“Det blir inte fred utan utveckling. Och ingen utveckling utan fred. Och ingen varaktig fred eller hållbar utveckling utan respekt för mänskliga rättigheter och lagar.”

JAN ELIASSON
UN Deputy Secretary-General

VAD SWEDFUND GÖR

GENOM INVESTERINGSVERKSAMHETEN

▼ Swedfunds ansvar att respektera de mänskliga rättigheterna är sedan tidigare inskrivna i riktlinjer och åtaganden som är vägledande för oss. Här finns bland annat Sveriges nationella handlingsplan för företagande och mänskliga rättigheter, Statens ägarpolicy, FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer. 2014 inleddes vårt arbete med att implementera FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter genom att Swedfunds hållbarhetspolicy uppdaterades med en hänvisning till principerna.

▼ Mänskliga rättigheter är en integrerad del av Due Diligence som omfattar alla våra nya investeringar, se vår Integrerade Redovisning 2015, sid 18–19.

▼ Riktade insatser exempelvis i form av revision av leverantörskedja för att kontrollera förekomsten av barnarbete, läs mer under resultatavsnittet på sid 73 om detta.

VI MÄTER RESULTAT:

▼ Förra året gjordes vi en första ansats till rapportering av Swedfunds arbete med MR, inspirerade av rapporteringsramverket UN Guiding Principles on Business

and Human Rights Reporting Framework. Vi fortsätter på den inslagna vägen och redogör nedan för gapanalysen som genomförts under året och MR-frågor vi arbetat med. Vår ambition är att i nästa års redovisning kunna redogöra för våra framträdande ("salient") MR-risker.

STYRANDE POLICY & ANSVAR:

▼ Swedfunds Hållbarhetspolicy och Sveriges Nationella Handlingsplan för Mänskliga rättigheter.

▼ Investeringscheferna.

SWEDFUNDS GAPANALYS

FÖR ATT SÄKERSTÄLLA att Swedfund efterlever FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter och Sveriges Nationella Handlingsplan har vi under 2016 låtit genomföra en gapanalys av vårt arbetssätt med mänskliga rättigheter. Syftet med uppdraget var att stödja Swedfund med:

- Utveckla processer för att utvärdera och hantera människorättsrisker och konsekvenser i nya investeringar och i investeringsportfölj inklusive vid exit;
- Identifiera brister och områden för förbättringar.

Ett par av de prioriterade rekommendationerna adresserar:

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER DUE DILIGENCE:

- Swedfund bör se till att utföra människorättskonsekvensbedömningar (HR Due Diligence) åtminstone i högrisksituationer och prioritera åtgärder för allvarliga konsekvenser.
- Bedömningar bör ske i början av ett projekt,

och sedan kontinuerligt under en investering då omständigheterna kan förändras samt vid exit.

- Identifiera och definiera högrisksituationer, d.v.s. situationer som utlöser en fördjupad undersökning av mänskliga rättigheter, där det finns en hög risk för att projektet kan påverka mänskliga rättigheter negativt, t.ex. investeringar i repressiva regimer, diktaturer, postkonfliktområden, svält eller torra.
- Swedpartnership: Utföra kapacitetsuppbyggnad och integrera de mänskliga rättigheterna i hela processer, d.v.s. i riskbedömningar, partnernöten och besök på projekt.

Under 2017 avser Swedfund att systematiskt prioritera och implementera valda rekommendationer. Arbetet kommer att börja med att kartlägga högrisksituationer följt av genomförandet av ett antal Human Rights Impact Assessments under olika faser av investeringscykeln (pre-investment, förvaltning, exit) på de portföljbolag som bedömts ha högst risk avseende mänskliga rättigheter.

Vi kommer även att identifiera framträdande ("salient") risker i vår verksamhet som en del av att utveckla vårt arbetssätt.

MR-FRÅGOR UNDER ÅRET:

Under året har vi arbetat fördjupat med mänskliga rättigheter i ett par investeringsprojekt samt befintliga portföljbolag:

- Vid Due Diligence av en nyinvestering identifierades risker relaterade till vattenbrist både för kringliggande samhällen men även för företaget. Som ett resultat genomfördes en fördjupad studie av vattentillgången i området samt den framtida vattenförsörjningen i området. Som ett resultat av studien åtog sig företaget att genomföra ett antal åtgärder för att minska belastningen på vatten.
- Vid Due Diligence av en annan nyinvestering identifierades risker relaterade till markförvärv och markanvändning samt rätten för den lokala befolkningen att utöva sin religion. Som ett resultat beslutades det om att genomföra en fördjupad studie av markanvändningen. Studien pågår fortfarande.